

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pólí. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 2. aprila 1879.

Obseg: Kaj še zmerom pogrešamo v naših drevesnicah. — Gospodarske skušnje. (Gosenična baklja.) — Gospodarske novice. (Veliki shod vinorejcev na Dunaji.) — Zborovanje močvirskega odbora 22. dne t. m. (Dalje.) — Različnost živeža v raznih krajih svetá. (Konec.) — Mnogovrstne novice. — Dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Kaj še zmerom pogrešamo v naših drevesnicah.

Ĉedalje bolj se dandanes povzdiguje sadjereja, in to zdaj tem več, kar se v ljudskih šolah šolska mladina podučuje v sadjereji in se nekateri učitelji res iskreno poprijemajo te lepe svoje naloge.

Ĉe pa si želi sadjerejec pomnožiti svoj vrt z žlahnim drevjem in ne bi rad daleĉ po svetu šel po drevesa, je večkrat v zadregi dobiti to drevje, katero želi.

Nekateri od svojega mladega drevja malo več vedó, kakor to, da imajo „dobre hruške ali pa jabolane“; malo do vé povedati sorto, da bi se ĉlovek mogel zaneesti, da bi res to dobil, ĉesar želi. Na tem je pa sila veliko ležeĉe. Ĉe bi, postavimo, kdo v svoj vrt rad imel pisanega kalvilarja, pa se mu pošlje pisani kosmaĉ, ali namesti virguleške pošlje karvojnica itd., ne bo maĉka v žaklji kupoval, ampak vedeti hoĉe, kaj bo dobil, ker družega neĉe.

Naše drevesnice po kmetih so v tej zadevi še take kakor so bile pred 100 leti. In to je njih najveĉa napaka; to jim je overa, da se iz njih ne kupuje toliko dreves, kolikor bi se jih kupovalo in celó v druge dežele pošiljalo. Prodajajo se iz takih drevesnic drevesa le takim gospodarjem, katerim ni niĉ mar za sorto, ampak so zadovoljni, da dobijo le jabelka ali pa hruške. Takih gospodarjev je pa dandanašnji že malo in jih bo od leta do leta manj.

Ĉe se drevesnice imenujejo vrtne šole, že samo to ime kaže, da ni dosti, da se drevesa le po redu posadijo v sadišĉe, kakor sedijo otroci v šolskih klopéh, temuĉ treba je tudi, da se vsacemu divjaku svoje imé dá po cepiĉu, s katerim je bil požlahnjen, kakor v šoli vsak otrok svoje imé ima, da ga uĉenik po njem kliĉe, in da ne pošlje Anžeta k fajmoštru, ĉe on hoĉe z Blažetom govoriti.

In kako lahko bi bilo drevesnice tako vrediti! Le dve reĉi ste potrebni: prva je, da sadjerejec nikoli ne vzame cepiĉa, ĉe natanko ne vé imena sadne sorte, — druga pa je ta, da cepljenje vrstí v drevesnici tako, da vrsti ene sorte dá številko na plehasti ploščici ali na koliĉu, na katerega se s svinĉnikom številka zapiše — in te številke se zapišejo potem v zapisnik (register) in k številki se pripiše imé sadne sorte.

Te dve reĉi ste našim drevesnicam najpotrebniše. Na korist ste in na ĉast sadjerejcu. Naj tolikrat ponavljani klic naš ne ostane klic upijoĉega v pušĉavi!

Gospodarske skušnje.

Gosenična baklja.

Uže predlanskim so „Novice“ priporoĉale za pokonĉevanje gosenic neko goseniĉno bakljo (Raupenfackel). Obžalovati je, da kmetovalci, ki so si tako bakljo pri nas omislili, niso ne družbi kmetijski ne „Novicam“ o njej niĉ poroĉali, ali je za kaj ali za niĉ. Zdaj beremo v ĉasniku „der Obstgarten“, katerega izdaja slavni g. baron Babo, vodja sadje- in vinorejske šole v Klosterneuburgu, da fabrika vrtnarskega in kmetijskega orodja g. J. H. Wobornika na Dunaji (tiefen Graben 14) nareja novo tako bakljo, katero navedeni Babov ĉasnik moĉno priporoĉa, rekoĉ: „Med vsemi pripomoĉki, ki se priporoĉajo za pokonĉevanje gosenic, stoji Wobornikova jako praktiĉna goseniĉna baklja v prvi vrsti. Vrtnarji vedó, da najtežavnejše je pokonĉevanje gosenic poleti, ko se na jablanih in drugem drevju v pajĉevinah nahajajo neke posebne zapredene gosenice. Tu se ne dá z goseniĉnimi škarjami pomagati zato, ker, ĉe se veja le malo strese, cepijo gosenice brž na tla, da jih potem ni lahko več pokonĉati. Zato je Wobornikova baklja izvrstna nova iznajdba, katera bo najti kmalu na vrtu vseh marljivih sadjerejcev zato, ker je posebno praktiĉna in pa dober kup. S petrolejem, ki je v posodici baklje, se zaneti ogenj, s katerim se prav lahko požgó ne le gosenice, temuĉ tudi njihova gnjezda. Drevesnemu perju pa previdno požiganje prav niĉ ne škoduje.“ Ĉe Babo tako govori, sme se misliti, da hvali, kar je res hvale vredno in ne zapeljuje sadjerejcev, da bi za kakošno igraĉo par goldinarjev potrosili. Cena goseniĉni baklji je 2 gold. 80 kr.

Gospodarske novice.

Veliki shod (kongres) vinorejcev na Dunaji.

Po sklepu zadnjega kongresa vinorejcev v Mariboru ima letos biti ta shod na Dunaji, in bode v jeseni od 22. do 26. dne septembra. Vse družbe kmetijske so bile povabljene, naj v oni ožji odbor, ki se ima posvetovati o izpeljavi onega kongresa, pošljejo svojega zastopnika. To so družbe tudi storile; družba